

2008 LİSANS TARİH

1. İlk Türk devletlerinde yabgu iç işlerinde serbest, dış işlerinde doğudaki hakana bağlıydı.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine kanıt olduğu savunulabilir?

- A) Hakanın iç işlerine, dış işlerinden daha az önem verdiğine
- B) Komşu devletlerin güçlü olduğuna
- C) Ülkenin federal bir yapıya sahip olduğuna
- D) Hakandan sonra tahta çıkma hakkının yabguya ait olduğuna
- E) Türklerin Gök-Tanrı inancının dışındaki inançlara da açık olduğuna

2. Müslüman Türk devletlerinde devlet memurluğu çoğunlukla babadan oğula geçer, iktidar değişmelerinde de iktidar çoğu kez aynı ailede kalırdı.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarından biridir?

- A) Devletin iyi yönetilmesi
- B) İşsizliğin önünün kapanması
- C) Başarılı bir dış siyaset izlenmesi
- D) Yeni mesleklerin önünün kapanması
- E) Bürokraside egemen bir sınıfın ortaya çıkması

3. Anadolu Selçuklu Devleti'nde büyük kervansarayların hemen hepsi XIII. yüzyıla aittir.

Bu durumun,

- I. sanat,
- II. ticaret,
- III. askerlik

alanlarının hangilerinde görülen gereksinimin bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4

. Avrupa XVII. yüzyıl boyunca daha büyük boyutlu bir sanayiye geçmek ve lonca düzeyindeki üretimi aşmak için uğraşmış ve XVIII. yüzyılda bunu gerçekleştirmiştir. Avrupa, sanayi toplumuna doğru yol alırken tarım üretimi azalmış Osmanlı Devleti'nden tarım ürünleri almaya başlamıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Elinde bulunan ipek ve baharat yollarının önem kazanmasına
- B) İpekli sanayinin ham ipeğe, sof sanayinin yapağıya dönüşmesine
- C) Tarım üretiminin geçimlik düzeyden pazar ekonomisi düzeyine gelmesine
- D) Esnaf gruplarının kendi aralarında paylaşması gereken ham maddenin yurt dışına çıkmasına
- E) Sanayinin ham maddesi olan pamuk ve tütün gibi ürünlerin üretiminin yoğunluk kazanmasına

5. Osmanlı Devleti'nde,

- I. divanın sarayda değil Babiali'de yani sadrazam kapısında toplanmaya başlaması,
- II. şehzadelerin sancağa gönderilmesi uygulamasına son verilmesi,
- III. Osmanlı ailesinin en yaşlı ve olgun üyesinin tahta geçmesi kuralının getirilmesi

durumlarından hangileri, padişahların yetişme biçiminde değişiklik olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I

- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6.

- I. Osmanlı
- II. Memluk
- III. Selçuklu

Yukarıdaki devletlerin hangilerinde saltanat makamı içinde halifelik anlayışı uygulanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde eski ve yeni kurumlar işlevlerini bir arada yürütmüştür. Bu durum aşağıdaki dönemlerden hangisiyle başlamıştır?

- A) Kuruluş
- B) Yükselme
- C) Duraklama
- D) Tanzimat
- E) Meşrutiyet

8. Aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yapılan ıslahat hareketlerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Avrupa devletlerinin, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmasını önleme amaçlı olması
- B) Müslüman olmayanları memnun edecek çeşitli düzenlemeleri içermesi
- C) Avrupa devletlerinin desteğinin sağlanmasının amaçlanması
- D) Avrupa kültürünün etkisinde hazırlanması
- E) Sadece askerlik alanında yapılması

9. Osmanlı Devleti aşağıdakilerden hangisiyle Avrupa devletlerinin pazarı hâline gelmiştir?

- A) Paris Antlaşması
- B) Boğazlar Sözleşmesi
- C) Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi
- D) Hünkâr İskeleyi Antlaşması
- E) Meşrutiyetin ilan edilmesi

10. Erzurum Kongresi kararlarının aşağıdakilerin hangisinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) Sivil ve askerî yöneticilerin işgallere karşı mitingler düzenlemeleri için genelgeler yayımlanması
- B) Lozan Antlaşması'nın bağımsızlığı savunan ruhu
- C) TBMM'nin toplanış ve açılış gerekçesi
- D) Sivas Kongresi kararları
- E) Amasya Protokolleri

11. Sivas Kongresi'nden sonra, Temsilciler Kurulunun girişimleriyle Damat Ferit Paşa Kabinesi düşürülmüş ve Kabinayı Ali Rıza Paşa kurmuştur. Bu duruma göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İstanbul Hükûmeti ile Anadolu arasında ilişkilerin yeniden kurulduğu
- B) Padişahın Anlaşma Devletlerinin etkisinden kurtulduğu
- C) İstanbul Hükûmetinin Anadolu'nun gücünü tanıdığı
- D) Damat Ferit Paşa Kabinesinin Temsilciler Kurulu çalışmalarına karşı olduğu
- E) Ali Rıza Paşa Kabinesinin Sivas Kongresi'nde seçilen Temsilciler Kurulunun isteklerine uymak zorunda kalabileceği

1

2. Kurtuluş Savaşı'nda Gürcistan, Ermenistan Hükûmetleriyle Kars Antlaşması yapılmıştır.

Bu antlaşmanın yapılmasında aşağıdakilerin hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Anlaşma Devletlerinin 22 Mart 1922'de barış için yeni koşullar önermesi
- B) Rodos ve On İki Ada'nın İtalya'ya bırakılması
- C) Mudanya Antlaşması'nın imzalanması
- D) Musul'un Irak'a bırakılması
- E) Sakarya Savaşı'nın kazanılması

13. Amasya Görüşmelerinde yapılan üçüncü protokolle, Ermeni göçü sırasında suç işleyenlerin mebus seçimlerine katılmalarının önlenmesi istenmiş, siyasi partilerin ve Hristiyan toplulukların seçime katılmalarının sağlanması için çaba gösterileceği belirtilmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olduğu savunulamaz?

- A) Meclise ülkeyi temsil eden tüm siyasi görüşlerin girmesi gereğine inanıldığı
- B) Seçimlerin yapılması için huzurlu bir ortamın sağlanmaya çalışıldığı
- C) Seçimlerin erken yapılmasının zaman kazandıracağı
- D) Uygulamalarda adil davranılmasının gereğine inanıldığı
- E) Birlik ve beraberliğin sağlanmasına gerek görüldüğünün

14. Batı Cephesinde Yunanistan'la yapılan aşağıdaki savaşlardan hangilerinin sonunda, Anlaşma Devletleri Yunan ordusunu güçlendirmek amacıyla TBMM'yle ilişki kurarak Sevr Antlaşması'nın koşullarını değiştirmek istemiştir?

- A) Birinci İnönü – İkinci İnönü
- B) Birinci İnönü – Sakarya
- C) Sakarya – Büyük Taarruz
- D) İkinci İnönü – Kütahya-Eskişehir
- E) Kütahya-Eskişehir – Büyük Taarruz

15. Aşağıdakilerden hangisi TBMM'ye karşı başlatılan ayaklanmaların nedenlerinden biri değildir?

- A) Seçim çalışmalarının başlaması
- B) Azınlıkların devlet kurmak istemesi
- C) İstanbul Hükûmetince halkın dinî duygularının kötüye kullanılması
- D) Osmanlı Devleti'nin zayıflığından yararlanarak bazı ailelerin otoriteyi ellerine geçirmesi
- E) Bazı Kuvayımilliye birliklerinin yeni orduya katılmaya ve devlet düzenine girmeye karşı olması

16. Atatürk'ün 1925 yılında, "... Artık hükûmet ile millet arasında geçmişteki ayrılık kalmamıştır. Hükûmet millettir ve millet hükûmettir. Artık hükûmet ve hükûmet üyeleri kendilerinin millettan ayrı olmadıklarını ve milletin efendi olduğunu anlamışlardır." şeklindeki anlatımıyla,

- I. milletin yönetime katıldığı,
- II. millete değerinin verildiği,
- III. hükûmetlerin demokrasinin önemini kavradığı durumlarından hangilerine ulaşıldığı

savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

17. 20 Ocak 1921 tarihli anayasa'da yer alan bazı maddeler şunlardır:

- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- Türk Devleti TBMM tarafından idare olunur.
- Kanun yapma ve kanunları yürütme gücü Mecliste toplanmıştır.

Bu maddelere göre aşağıdakilerden hangisi yönünde yargıya varılamaz?

- A) Padişah hukuki ve siyasi yetkilerinden yoksun bırakılmıştır.
- B) Yeni Türk Devleti'nin siyasi yapısı tamamlanmıştır.
- C) Yeni Türk Devleti'nin siyasal yapısının ilkeleri belirlenmiştir.
- D) Osmanlı Devleti fiilen yok sayılmıştır.
- E) Halk egemenliği önemsenmiştir.

18. İsmet İnönü, Lozan Antlaşması'nı imzaladıktan sonra İstanbul Üniversitesinde başarının sırrını: "Yaşamaya yetecek güçte olduğumuzu belirtmeye gitmiştik ... kuvvetli durumdaydık. Reddediyoruz dediğimiz zaman ulusun da reddedeceğini biliyorduk." şeklinde açıklamıştır.

İsmet İnönü'nün bu açıklamasıyla,

- I. laiklik,
- II. bağımsızlık,
- III. ulus egemenliği

ilkelerinden hangilerini vurguladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

19. Soyadı Kanunu'yla tüm vatandaşlara, aile ismi olarak öz adları yanında soyadı kullanma zorunluluğu getirilmiştir.

Bu zorunluluğun,

- I. sınıf farklılıklarının isim olarak kullanılması,
- II. isim benzerliklerinin bazı karışıklıklara neden olması,
- III. toplumda azınlık olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının bulunması durumlarının hangilerinden kaynaklandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

20. Atatürkçü milliyetçilik anlayışı laiktir.

Bu yargıyı aşağıdakilerden hangisi destekler?

- A) Milleti oluşturan unsurlar arasında ırk ve köken birliğinin temel alınması
- B) Vatandaşların istedikleri dini ve mezhebi seçmesi
- C) Toplumun ırk, din ve mezhep çizgileriyle bölünmesi
- D) Devletin resmî bir dininin olması
- E) Ümmetçi düşünce yapısı

21. TBMM’de öğretimin birleştirilmesine ilişkin öneri aşağıdakilerden hangisiyle birlikte görüşülerek yasalaştırılmıştır?

- A) Halifeliğin kaldırılması
- B) Cumhuriyetin ilanı
- C) Saltanatın kaldırılması
- D) 1921 Anayasası’nın yapılması
- E) Tekke ve türbelerin kapatılması

22. Halkçılık ilkesinin demokratik olma özelliğini,

- I. ayrıcalıklara karşı olması,
  - II. egemenliğin halkın bir kesimine ait olması,
  - III. herkesin kanun önünde eşit kabul edilmesi
- durumlarından hangileri destekler?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

23. Cumhuriyet Döneminde kalkınmada sanayileşmeye önem vermek amacıyla Teşviki Sanayi Kanunu çıkarılmıştır. Bu Kanun’la sanayi kuruluşlarına üretecekleri malların değerine göre %10 prim verilmiş ve ithal ürünlerinden %10 daha pahalı da olsa devlet kurumlarına bunları kullanma zorunluluğu getirilmiştir.

Bu durumun,

- I. üretimin artırılmak istendiği,
  - II. ithalatın kısıtlanmak istendiği,
  - III. sermaye birikimine devlet desteği sağlandığı
- durumlarından hangilerinin göstergesi olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

24. 1923-1928 yılları arasında önemli atılımlar yapıldığı hâlde, harf inkılabı ancak 1928 yılında gerçekleştirilebilmiştir.

Bu gecikmede,

- I. harf inkılabına çok önem verilmesi ve başarısının rastlantıya bırakılmak istenmemesi,
  - II. daha önce bu konuda yapılmış olan çalışmaların sonuçsuz kalması,
  - III. Arap alfabesinin harf sayısının sayıca fazla olması
- durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

25.-Halifeliğin kaldırılmasıyla şeriata aykırı olduğu yolunda fetva vermeye kalkışan fetva makamının ortadan kaldırılması

- Siyasal amaçlarla sömürülebilecek olan Terakkiperver
- Cumhuriyet Partisinin kapatılması

Yukarıdaki gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Cumhuriyetin ilan edilmesi ve cumhurbaşkanının seçilmesi
- B) Anayasadan laikliğe aykırı hükümlerin çıkarılması
- C) Ulus egemenliğine dayalı yeni bir anayasa yapılması
- D) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması
- E) Saltanatın kaldırılması

26. Cumhuriyet'in ilk on beş yılında kurulan bankalar arasında Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasının önemli yeri olmasında,

I. çiftçiye kredi verilmesi,
II. ulusal bankalara destek verilmesi,
III. Osmanlı Bankasına verilmiş olan kâğıt para çıkarma ayrıcalığının giderilmesi
görevlerinden hangilerini üstlenmiş bir kuruluş olmasının etkisi vardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

27. 1923 yılında, 1921 Anayasası'nda yapılan değişiklikle Türkiye Devleti'nin,

I. siyasi rejimi,
II. hükümetin oluşturulma biçimi,
III. seçim sistemi

konularından hangileri belirlenmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

28. Atatürk Döneminde çok partili hayata geçiş amacıyla kurulan partilerden Serbest Cumhuriyet Partisinin programında,

I. cumhuriyetçilik,
II. devletçilik,
III. laiklik

ilkelerinden hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

29.

I. Boğazların Türk egemenliğine geçmesi
II. İtalya'nın Rodos ve On İki Ada'yı Yunanistan'a bırakması
III. Ege adalarının silahsızlandırılması

Yukarıdakilerden hangileri Atatürk Dönemi gelişmeleri arasındadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

30. Aşağıdakilerden hangisi Sadabad Paktının kurulmasına neden olan gelişmelerden biridir?

- A) İtalya'nın Asya ve Afrika'ya doğru yayılma siyaseti izlemesi
- B) Boğazlardan geçmek isteyen yabancı savaş gemilerinin Türkiye'den izin almak durumunda olması
- C) 1929 yılında Amerika'nın ekonomik kriz yaşaması
- D) Birleşmiş Milletler Teşkilatının kurulması
- E) İngiltere'nin Kıbrıs'ı işgal etmesi

**1. C 2. E 3. B 4. A 5. D 6. A 7. D 8. E 9. C 10. A 11. B 12. E 13. C 14. B 15. A
16. E 17. B 18. D 19. C 20. B 21. A 22. D 23. E 24. C 25. B 26. D 27. C 28. E 29. D
30. A**